

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Etický kódex volených predstaviteľov samosprávy Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „Etický kódex“) bol schválený uznesením Zastupiteľstva TSK č. 391/2016 zo dňa 11.07.2016.

V roku 2022 došlo k dvom skutočnostiam zakladajúcim požiadavku na vytvorenie nového Etického kódexu volených predstaviteľov. Došlo k zmene zloženia Zastupiteľstva TSK, avšak dôležitejšou skutočnosťou je, že Trenčiansky samosprávny kraj podnikol kroky k zavedeniu a následnej certifikácii ISO normy STN ISO 37001:2019 Systém manažérstva proti korupcii (ďalej len „ISO 37001“) v podmienkach kraja.

Etický kódex upravuje princípy a pravidlá správania sa v súlade so základnými všeobecne uznávanými a uplatňovanými morálnymi pravidlami a hodnotami. Účelom prijatia etického kódexu je podporiť dôveru verejnosti v čestnosť a dôveryhodnosť práce volených funkcionárov a stanoviť im základné etické limity. Etický kódex nemá slúžiť len ako formálna deklarácia etických pravidiel, ale aj ako praktická pomôcka na riešenie potenciálnych etických dilem.

II. Osobitná časť

Návrh predkladaného Etického kódexu vychádza z doteraz platného a schváleného Etického kódexu, popisuje žiaduce etické princípy a normy konania. Je postavený na princípe uprednostnenia verejného záujmu a dodržiavania platnej legislatívy pri výkone verejnej funkcie. Do návrhu boli zapracované aj požiadavky protikorupčnej politiky prijatej Trenčianskym samosprávnym krajom tak, aby zodpovedali požiadavkám normy ISO 37001. Text návrhu definuje pomerne podrobne jednotlivé etické a morálne princípy, ktoré by mali byť kľúčové pre volených predstaviteľov samosprávy ako napríklad zodpovednosť, nestrannosť, transparentnosť, čestnosť, objektivita, príkladné vedenie a neposlednom rade aj zákaz korupcie.

Jedným z krokov ako predchádzať hrozbe korupčného správania je zavedenie pravidiel pre prijímanie darov. Na základe prijatej Smernice č. 3/2022 O opatreniach v oblasti prevencie korupcie v Trenčianskom samosprávnom kraji bola aj do návrhu Etického kódexu navrhnutá možnosť pre volených predstaviteľov prijať dary, ktoré svojou hodnotou neprevyšujú výšku 20% z aktuálnej minimálnej mzdy ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Naviazaním na výšku minimálnej mzdy odpadáva potreba upravovať a novelizovať toto ustanovenie Etického kódexu vzhľadom k rastúcej inflácii.

Ako kľúčové pre dodržiavanie a uplatňovanie zodpovednosti za dodržiavanie Etického kódexu je ustanovenie procesných pravidiel pre riešenie a šetrenie prípadných oznámení o porušení Etického kódexu volenými predstaviteľmi. Návrh počíta s rozšírením kompetencií Komisie pre ochranu verejného záujmu pri výkone verejnej funkcie ako etickej komisie, ktorá by mala zasadiť a prijaté oznámenie skontrolovať, prípadne odporučiť Zastupiteľstvu TSK vyvodenie zodpovednosti voči voleným predstaviteľom, ktorí Etický kódex porušili.

Na schválenie predložený dokument bude zverejnený pre poslancov Z TSK v knižnici a prerokovaný na všetkých komisiách Z TSK tak, aby mali možnosť sa k nemu vyjadriť všetci volení predstavitelia. Prípadné pripomienky predložené na jednotlivých komisiách budú zapracované do predloženého materiálu.